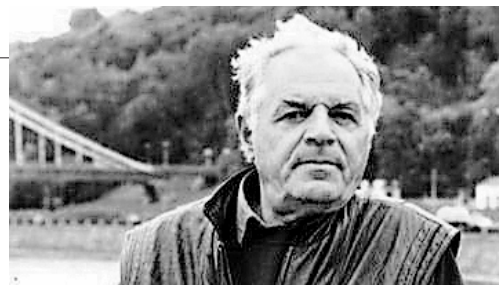

6 Столичні лікарі запровадили унікальну технологію регенерації пошкоджених кісток і безоплатно лікують бійців АТО

8 Видатному кіномитцеві Юрієві Ілленку 9 травня було б 80

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СУБОТА, 7 ТРАВНЯ 2016 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№86 (5706)

ЦИТАТА ДНЯ

ПАВЛО РОЗЕНКО:

«Встановлення єдиної ціни — непростий крок, але необхідний. У майбутньому ми не передбачаємо жодних різких коливань ціни на газ».

Віце-прем'єр-міністр про серйозну плату за реальну енергонезалежність країни

Книжкову продукцію з Росії планують ліцензувати

ЗАХИСТ. Відбулося перше засідання спеціально створеної робочої групи при Держкомтелерадіо, яка працює над законом про обмеження доступу російських книжок антиукраїнського змісту на ринок України. У її складі видавці, письменники, громадські діячі та експерти. Віце-прем'єр-міністр В'ячеслав Кириленко вважає, що забороняти всі російські видання неправильно. Найдієвішим і найдемократичнішим варіантом має стати запровадження ліцензування російської книжкової продукції.

«У моїх планах уже у травні запропонувати на розгляд Кабінету Міністрів законопроект про ліцензування книжкової продукції походженням із країни-агресора. Якщо це наукові видання, то, поза сумнівом, після ліцензування вони мають доходити до споживача. Якщо це підливна антиукраїнська пропагандистська книжка, то вона не має права перебувати на полицях наших книгарень. Хочу наголосити, що закон про ліцензування не поширюватиметься на українські та іноземні книжки, а лише на привезені з країни-агресора», — сказав віце-прем'єр-міністр.

ЦИФРА ДНЯ

392,4 млрд грн

становив обсяг реалізації промислової продукції в Україні у січні-березні. Це на 14,6% більше від торішнього аналогічного показника

Війна не робить винятків

ПАМ'ЯТЬ. Роль жіноцтва у Другій світовій нам ще треба переосмислити

Праліси не можна відтворити

НАШЕ ВСЕ. Для їхнього збереження потрібні спеціальний закон і... совість

Олег ЛИСТОПАД,
«Урядовий кур'єр»

«Коли ще жив у пралісі пралев, коли у небі глибокі праптиці» — цих персонажів із вірша Ліни Костенко «Пращур» тепер можемо побачити хіба що в нашій уяві чи в якомусь крутому істо-

ричному кіно. Із пралісом, на щастя, простіше. Особисто я подумки переносюся в Угольське лісництво Карпатського біосферного заповідника, де побував ще в часи студентської практики. Велетенські буки з витканими білоцвітником весняним галявинками між ними, встелені опалим

листям пониззя, що дихають холодною вогкістю. Дрижаки пробирають від відчуття перебування у чомусь вічно магічному, вектор часу пронизує серце, яке починає тріпотіти в очікуванні, що той самий пралев ось-ось вискочить з-за пишної папороті...

Нині нам є ще чим жити уяву, є те справжнє, із чим можна порівняти картини, які малює мозок, осягаючи поетичні образи.

Пралісів в Україні залишилося небагато — менш як 48 тисяч гектарів. Тут не бігають волаючи, не розкидають пляшки й бляшанки бридотні людська. А головне — не

розмахують сокирами й бензопилами. Праліси — унікальні недоторкані ліси, які існують і розвиваються поза безпосереднім впливом людини, за законами природи. Завдяки цьому вони мають високу життєздатність, стійкі до природних змін і навіть катаклізмів.

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 6 травня 2016 року

USD 2512.3024 за 100 доларів США

EUR 2873.8227 за 100 євро

RUB 3.8128 за 10 рублів

/ AU 321637.51

AG 4366.38

PT 266555.28

PD 150989.37 за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Щоб святкувати, потрібно попрацювати

АКЦЕНТ. Країна готується гідно зустріти 25-ту річницю Незалежності, не забуваючи про нагальні проблеми сьогодення

Михайло ЮРЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Перше після Великодня засідання уряду приділило увагу не лише нагальним питанням економічного характеру чи відзначенню Дня пам'яті та примирення й Дня перемоги над нацизмом. Уже у серпні країна святкуватиме чвертсто-літній ювілей своєї незалежності. Як гідно зустріти цю дату, визначити пріоритетні напрями роботи й розподілити фінансування? Відповіді на ці запитання містяться у Плані заходів із підготовки та відзначення 25-ї річниці незалежності України.

Святкувати традиційно розпочинаємо напередодні, коли 23 серпня відзначаємо День Державного прапора. Тоді в Києві та всіх населених пунктах і закордонних дипломатичних установах України відбудеться офіційна церемонія урочистого підняття цього атрибута державності.

А безпосередньо 24 серпня Київ стане центром урочистостей за участю керівництва держави, представників центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, народних депутатів, представників

української діаспори, громадських об'єднань і релігійних організацій, діячів науки й культури. Звичайно ж, передбачено організацію та проведення урочистих заходів в інших населених пунктах країни.

До пам'ятників, пам'ятних знаків і місць поховань видатних діячів українського державотворення, борців за незалежність України у XX столітті, учасників Революції гідності та антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях ляжуть букети квітів.

Попрацюють того дня й народні депутати, бо в будинку під куполом на вулиці Грушевського відбудеться урочисте засідання Верховної Ради. Запросять туди представників держав, які першими визнали незалежність України, і народних депутатів Верховної Ради УРСР 12 скликання. Усі вони згодом візьмуть участь у міжнародній конференції із запрошенням парламентських делегацій інших держав.

У Києві буде проведено виставки копій найважливіших державних актів і фотодокументів зі скарбниці української пам'яті — Національного архівного фонду, що висвітлюють

Патріотів слід виховувати змалечку

надскладний процес здобуття Україною незалежності. Заплановано й фестиваль авторської пісні на тематику, присвячену проведенню антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях. Тоді ж відбудеться завершальний етап конкурсу «Як зробити історію України цікавою для молоді», переможці отримають нагороди, повідомляє прес-служба Міністерства культури.

Крім того, заплановано проведення інформаційних, наукових, просвітницьких, культурних та інших заходів, присвячених історії здобуття Україною незалежності та 25-й річниці цієї знаменної події, видатним історичним особистостям та сучасним діячам українського державотворення, захисникам Батьківщини, які обстоюють суверенітет і територіальну цілісність нашої дер-

жави, її європейський вибір, вистражданий на Майдані.

Із травня і до кінця року триватиме інформаційно-просвітницька робота щодо витоків незалежності, зокрема 25-ї річниці Всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 року, інших історичних подій, пов'язаних із здобуттям незалежності України, забезпечення вшанування видатних осіб українського державотворення — «людей свободи» під час підготовки та проведення заходів із відзначення державного свята.

Загалом упродовж 2016 року передбачено вжити заходів задля вирішення проблемних питань соціального захисту осіб, які отримали інвалідність внаслідок участі у Революції гідності, антитерористичній операції в Донецькій і Луганській областях, родин загиблих учасників Революції гідності, учасників АТО. А також забезпечувати надання державної підтримки борцям за незалежність України у XX столітті та громадянам, які захищають суверенітет і територіальну цілісність країни. На постійному контролі уряду — й створення умов для надання послуг із

психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації інвалідам — учасникам антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях у Всеукраїнському центрі професійної реабілітації інвалідів (с. Лютиж, Вишгородський район, Київська область).

Буде нагода згадати й про вітчизняний кінематограф. Так, до 25-ї річниці незалежності заплановано створення трьох неігрових фільмів на тему української символіки незалежної України та виготовлення тематичних відеороликів. Активно створюється цикл інформаційних програм для державних засобів масової інформації про історію та сьогодення України, життя й діяльність видатних українців, історію державних символів. А також тематичні анімаційні фільми, документальні фільми, радіо- та телепередачі, присвячені історії державотворення та боротьби за незалежність, подіям в Україні під час Революції гідності, подвигу учасників антитерористичної операції.

Закордонні дипломатичні установи України до урочистостей активно залучатимуть представників української діаспори.

Без ветеранів життя було б інакшим

Лора ВОВК
для «Урядового кур'єра»

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ. Напередодні Дня пам'яті та примирення і Дня Перемоги у Другій світовій війні 8 та 9 травня Прем'єр-міністр Володимир Гройсман зустрівся з колишніми працівниками Кабінету Міністрів, котрі мають звання ветеранів війни. Він висловив пошану літнім людям теплими словами подяки. Логічним продовженням стала й розповідь про подальші перспективи їхнього життя.

«Для кожної людини дні великої Перемоги є чимось особливим. Завжди, коли зустрічався з ветеранами, мене переповнювали почуття гідності за покоління, яке в той час, коли потрібно було, жертвуючи власним здоров'ям і життям, вибороли велику Перемогу, зробило це, незважаючи ні на що — ні на власні жертви, ні на небезпеку. Ви з честю стали на захист рідної країни і вибороли величезну Перемогу, — сказав Володимир Гройсман. — На ваші плечі випало не тільки перемогти ворога, а й відновити поствоєнну Україну, весь економічний потенціал, відбудувати школи, міста, села, селища».

Прем'єр-міністр подякував ветеранам за все, що вони зробили для держави. Він з упевненістю заявив, що якщо не було ветеранів війни та їхнього подвигу, світ був би зовсім іншим. «Глибоко вірю в те, що нові покоління будуть завжди відповідальні перед вашим поколінням і докладатимуть зусиль для зміцнення незалежності й процвітання нашої держави».

У цьому контексті Володимир Гройсман говорив і про реалії сьогодення, про те, що в дні, коли війна відійшла у минуле, Україна зіткнулася з шаленою загрозою з боку Російської Федерації. «Знову на території України лунають постріли. Але я глибоко переконаний у тому, що Україна переможе, оскільки добро завжди перемагає зло», — цитує слова глави уряду департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабміну.

Опісля він поінформував ветеранів, що однією з перших ініціатив уряду стало розроблення законопроекту щодо скасування податку на пенсії в Україні. Його вже подано до Верховної Ради. Тож Прем'єр розраховує, що в травні це питання буде вирішено, а оподаткування пенсій буде скасовано з 1 травня 2016 року. Це стане одним із кроків до відновлення справедливості.

«Вірю, що настав час, коли Україна почне відродження. Хоч як би складно було, ми пройдемо цей шлях, — підкреслив Прем'єр-міністр. — Заради цього маємо працювати, брати на себе відповідальність і бути гідними пам'яті тих, хто докладав зусиль, здоров'я і життя в ім'я нашої України».

Їхній девіз: зупинити або знищити

ПРАВОПОРЯДОК. Бійці спецпідрозділу КОРД завершили навчання й вирушають на Харківщину

Юрій МЕДУНИЦЯ,
«Урядовий кур'єр»

Навчальний центр Національної поліції, розміщений поблизу селища Віта Поштова на Київщині, учора закінчили 35 бійців підрозділу спеціального призначення КОРД. Вони отримали службові сертифікати й відтепер нести будуть службу в Харківській області.

Привітати випускників прибули не лише керівники МВС і Національної поліції Арсен Аваков і Хатія Деканоїдзе, а й Прем'єр-міністр Володимир Гройсман, Надзвичайний і Повноважний посол США в Україні Джеффри Пайетт, секретар РНБО Олександр Турчинов.

У непростих умовах сьогодення наша країна має потребу в сильних правоохоронних органах і відданих присязі співробітниках. «Кожен мусить знати: будь-хто, хто підніме руку на нашу незалежність, буде покараний», — безапеляційно заявив глава уряду. Окремо він подякував американському послові за неабияку підтримку в

підготовці фахівців, висловивши переконання, що така співпраця обов'язково триватиме й надалі. А наші фахівці, перейнявши досвід іноземних інструкторів, підтримуватимуть гідний рівень підготовки спецпризначенців. На його думку, тенденції в системі Національної поліції абсолютно виправдані.

Програма створення КОРДу стартувала торік у 18 містах країни. «Сьогодні тут присутні київський та харківський КОРД, представники якого пройшли жорстку систему тренувань. Для нас важливо, щоб започатковану програму було завершено за нашим планом — в 2017 році», — цитує УНІАН слова очільника МВС.

Створена Національна поліція повинна, за словами керівника цієї структури, працювати на інтереси нашої країни, яка не має іншого шляху розвитку, крім демократичного. «Найголовніше, що все у нас виходить і все у нас вийде», — не приховувала оптимізму Хатія Деканоїдзе.

Джеффри Пайетт подякував керівництву нашої країни за надану можливість долучитися американським фахівцям до українських реформ. Одним із найпоказовіших прикладів цього він вважає саме створення інституту Національної поліції. Тим більше, що рівень підготовки бійців КОРДу відповідає найвищим вимогам, поставленим перед офіцерами спецслужб, зокрема й Сполучених Штатів Америки.

«За вами не лише сподівання українського народу, а й наша підтримка, щоб створити незалежну демократичну державу», — наголосив американський дипломат. Він також нагадав, що Харківщина, де служитимуть випускники спецпрограми, — «східний кордон демократії, східний кордон із Росією».

Сказав вагоме слово й Олександр Турчинов, констатувавши, що одне із головних завдань на сьогодні — захист держави як від внутрішніх, так і від зовнішніх ворогів. «В умовах, коли наша дер-

жава економічно ослаблена, організована злочинність піднімає голову. І організована злочинність — це ваші основні «клієнти», з якими ви будете боротися. Ваш професіоналізм або зупинить організовану злочинність, або знищить її. І я впевнений, що ви з цим упораєтесь», — підкреслив Секретар РНБО.

Загалом бійців спецпідрозділу КОРД підбирали з майже 500 колишніх бійців одного зі спецпідрозділів міліції. Вони в разі необхідності братимуть участь у знешкодженні небезпечних злочинців, звільнятимуть заручників, здійснюватимуть силову підтримку інших підрозділів поліції, а також братимуть участь в антитерористичних операціях спільно з СБУ.

В МВС також вказують, що бійці спецпідрозділу можуть виконувати завдання з охорони свідків у кримінальному судочинстві та підтримання громадського порядку. Що особливо актуально напередодні святкових днів 8 й 9 травня.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Броня
для військової
медицини**РЕФОРМИ В ЗСУ. Як в оборонному відомстві прагнуть убезпечити здоров'я бійців****Ольга ПРОКОПЕНКО,**
«Урядовий кур'єр»

Крок за кроком завдяки достатньому державному фінансуванню прогалини у забезпеченні армії поступово заповнюються. У цьому році Міністерство оборони спрямує 50 мільйонів гривень на закупівлю 145 одиниць броньованої медичної евакуаційної техніки для використання її на сході країни. До кінця вже цього місяця до війська надійде 16 машин, а до кінця року — ще 31. Про це під час брифінгу в Міністерстві оборони повідомив голова підкомітету реформ медичного забезпечення, т.в.о. директора військово-медичного департаменту Міноборони полковник медичної служби Олег Ляшенко.

За його словами, маючи визначену суму фінансування, в міністерстві намагаються забезпечити медичну службу необхідним обладнанням для виконання відповідних завдань.

**Інвентар —
лише медична
сумка**

Військовий посадовець назвав цікаві цифри щодо забезпечення військово-службовців на полі бою аптечками. Виявляється, їх на сьогодні в армії аж 200 тисяч. Це всі, разом узяті: завезені волонтерами, подаровані іноземцями, вироблені й поставлені вітчизняними підприємствами. Кількість достатня. Навіть утрити більша, ніж розраховували на певний контингент. Полковник медичної служби наголосив, що вміст не тільки можна, а необхідно використовувати під час бою. Витратним матеріалом — ліками, бинтами, джгутами — армійська медицина забезпечена. Усе перелічене після бою поповнюється.

— Була проблема з тим, що бійці навіть відмовлялися перед боем отримувати аптечку, мотивуючи це небажанням у разі якихось втрат із її вмісту компенсувати їх, — пояснив Олег Ляшенко. — Справді, були випадки, коли командири неправильно інформували бійців про інвентарне майно і витратні матеріали. Тож повторю, що інвентарна лише сумка. Нині військові лікарі й командири різних ланок проводять роз'яснювальну роботу серед бійців про використання аптечок.

А вже як використовувати вміст, солдати мали навчитися. Всеобщим займаються мобільні медичні військові групи, зокрема від Української військово-медичної академії, від волонтерів, від Офіса реформ. Хто хотів, той навчився, хто не хотів — все одно вчили. Як додаткові підручні шпаргалки, надрукували і роздали бійцям пам'ятки.

— На сьогодні на передовій багато навчених бійців. Вони вже можуть навчити чи допомогти новачкові з домедичною допомогою, — зауважив військовий медик.

**Така необхідна
ліцензія**

Однак гіркий досвід ведення гібридної війни показав, що звичайних медпрепаратів на полі бою часом недостатньо, щоб полегшити страждання пораненого, а то й врятувати його від болювого шоку. Ані санінструктори, ані хірурги, анестезіологи, яким доводиться оперувати в польових умовах, не мають нині права на використання наркотичних медпрепаратів. На перший погляд, процедура нескладна, бо такі препарати видають під підпис, а після використання складають від-

Пройшовши фахову підготовку, санінструктори рушають в зону АТО

повідний рапорт про списання. Тому військові медики звернулися до МОЗ із проханням спростити процедуру видачі-списання «особливих» препаратів для медичних рот. Після узгоджувальної процедури у МОЗ, МВС, Мін'юстом і Міноборони, яка приблизно триватиме три місяці, медичні роти отримають ліцензію медзакладу.

З огляду на потребу, в навчальному центрі Сухопутних військ «Десна» за програмою TCCC (Tactical Combat Casualty Care — «Тактична медицина») нині проходять підготовку 158 санінструкторів. Як зауважив Олег Ляшенко, ще 110 осіб закінчать перенавчання до кінця травня. Із них 16 підписали контракт і продовжать службу на посадах медпрацівників. Загалом за програмою TCCC із тактичної медицини підготовлено понад 1100 санінструкторів.

Також офіцер повідомив про виконання заходів реформування у військово-медичній сфері, проведених у межах діяльності підкомітету. Для систематичного та поетапного виконання цих заходів у Міністерстві оборони напрацьований План дій підкомітету реформ медичного забезпечення щодо впровадження оборонної реформи

за напрямками діяльності у 2016 — 2020 роках.

— Основні цілі впровадження плану — вдосконалення системи управління військово-медичною службою, оптимізація організаційно-штатної структури медичних підрозділів відповідно до нових завдань Збройних сил, розвиток тактичної медицини, оснащення медичних підрозділів сучасними захищеними засобами евакуації з поля бою, створення змішаних авіаційних підрозділів для евакуації поранених в зоні АТО, нарощування можливостей військових закладів охорони здоров'я, медико-психологічної реабілітації і санаторно-курортного лікування, перехід на ефективні механізми медичного постачання та оснащення сучасними зразками медичної апаратури й техніки, активізація міжнародної співпраці з країнами і структурами НАТО, поглиблення співпраці з відомствами сектору безпеки, громадськими та волонтерськими організаціями тощо.

Хочеться вірити, що все заплановане, а воно як ніколи доречно в умовах ведення бойових дій, вдасться якнайшвидше реалізувати на практиці. Адже від цього залежить безпека життя наших захисників і наша з вами.

ПРОШУ СЛОВА!У війни
юначе
обличчя**Інна ОМЕЛЯНЧУК,**
«Урядовий кур'єр»

Упереддень 9 Травня традиційно навідую тепер уже єдину жінку-учасника бойових дій у Рівному Дарію Антонову. Фронтowa медсестра, яка пройшла Другу світову, втратила чоловіка, а нещодавно — і єдиного сина, у поважні 96 дає собі раду. Пригадує фронтіві історії так чітко й зримо, наче це було вчора. «А я не згинаюсь!» — каже твердо й впевнено. Набираюся від неї нестримного життєвого оптимізму й гордості за таких Жінок. Ось тільки, на жаль, мало беремо від них життєвої мудрості.

Узявши бодай по краплинці мудрості та оптимізму, біжу додому і раптом...

Бачу машину з написом «Вантаж-200»: ось вона, новітня війна, зі своїм, сказати б, квазіобличчям!

То привезли Романа Свіржевського, що з Корнина під саміським Рівним. «Ромашка», як лагідно називають його волонтери, поклав свою світловолосу ще зовсім юну голову в ніч проти 1 травня. Щоб ми всі могли спокійно освятити паски... Україна в цей час молилася в храмах...

Він підписав контракт у 19. А коли зазнав поранення, міг уже не повертатися на передову. Але... «Там мої хлопці!» — якось іще по-дитячому й водночас по-дорослому сказав батькам і волонтерам. Романові нещодавно виповнився 21 рік, він був зв'язковим в оперативному командуванні «Захід». Рідний Корнин зустрічав його з квітами і на колінах...

Ні, ми таки не зможемо повноцінно відзначати ні релігійних, ані державних свят, доки триває ця виснажлива несправедлива війна. У неї, як і в тієї, що закінчилася 71 рік тому, і жіноче, і юначе обличчя. Сумний список жертв тієї давно відомий, покоління фронтників відходить за вічний поріг...

А тут... Смертельний лік іде щодня, і йому, на превеликий жаль, не видно кінця. Наші сини тепер дізнаються про війну не з підручників — вони самі пишуть головні підручники свого життя.

Яким воно буде завтра? Чи знайдуть себе сьогоднішні й завтрашні молоді покоління? І коли нарешті припиниться війна?

Упевнена, що ці питання ставлять собі всі матері України. Ми не можемо, не маємо морального права змиритися зі смертями наших синів — на жаль, відбувається щось схоже на це. Принаймні, коли центром Рівного їхав цей «Вантаж-200», численні відвідувачі кафе навіть не ворухнулися: у них свято... Ось уже й справді: півкраїни плаче, півкраїни скаче.

Вірю, що світла душа Романа Свіржевського берегтиме з небес спокій усіх нас і України. І що той спокій таки настане...

Переселенням буде
легше спілкуватися**Катерина ЦАРЬОВА**
для «Урядового кур'єра»

ІНІЦІАТИВА. Державний комітет телебачення і радіомовлення візьме участь як бенефіціар у проекті «Вдосконалення комунікацій між внутрішньо переміщеними особами та громадами, що опинилися під впливом конфлікту». Його впроваджуватимуть із березня 2016-го по 30 червня 2018 року за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади. Відповідну угоду підписано з неприбутковою некомерційною корпорацією Інтерньюз Нетворк. Про суть проекту та його вартість у два мільйони канадських доларів ішлося під час зустрічі першого заступника голови Держкомтелерадіо Богдана Червака з директором Інтерньюз Нетворк Вейном Шарпом.

Звертаючись до гостя, Богдан Червак зазначив: «Така співпраця потрібна й корисна. Проблема не розв'язується лише налагодженням комунікацій між переміщеними особами та громадами, які їх прийняли. Вона має політичний і геополітичний вимір».

Вейн Шарп подякував Держкомтелерадіо за плідну співпрацю з Інтерньюз Нетворк у ролі бенефіціара Проекту міжнародної технічної допомоги «Український медійний проект (U-Media)». Його розпочато 1 жовтня 2011 року. Завершення очікують 30 вересня 2016-го. Реципієнти-учасники від української сторони — понад 30 громадських організацій, які працюють у мас-медіа.

Як повідомляє прес-служба Держкомтелерадіо, головна мета нового проекту полягає в поширенні точної та достовірної інформації про права, зокрема на отримання соціальної допомоги, доступні послуги і структури, які їх надають, для внутрішньо переміщених і постраждалих від конфлікту на сході України осіб, а також про питання щодо їхньої інтеграції за допомогою ЗМІ у місцеві громади, де їх приймають.

Громадські організації допоможуть встановити лінії зв'язку між установами з надання допомоги постраждалому від кризи населенню. Заплановано створити й якісний інформаційний контент. Реципієнтами проекту будуть регіональні медіа-партнери, які прийняли найбільшу кількість внутрішньо переміщених осіб. Це Харківщина, Дніпропетровщина, Запоріжжя, Київ.

Мінрегіон добирає гідні проекти

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ІНВЕСТИЦІЇ. Мінрегіон готовий представити пропозиції розподілу коштів Державного фонду регіонального розвитку вже на наступному засіданні Кабінету Міністрів. Таку позицію оприлюднив віце-прем'єр-міністр — міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадій Зубко, коментуючи доручення Прем'єр-міністра Володимира Гройс-

мана, озвучене на черговому засіданні уряду.

«Пропозиції щодо розподілу коштів Державного фонду регіонального розвитку, за рахунок яких у 2016 році реалізовуватимуть регіональні проекти та програми, Мінрегіон уже підготував на підставі відбору в обласних конкурсних комісіях. У проект рішення ввійшли перші 11 регіонів з кількістю проектів 219 на загальну суму 1 мільярд 10 мільйонів гривень, — цитує слова Геннадія Зубка прес-служ-

ба віце-прем'єра. — До проекту розпорядження внесено школи, дитячі садки, лікарні, місцеві та магістральні дороги, проекти з енергоефективності й термомодернізації соціальних об'єктів. Для оцінки відповідності інвестиційних програм і проектів вимогам законодавства в Мінрегіоні створено міжвідомчу комісію».

Урядовець наголосив, що в разі затвердження відповідного розподілу коштів ДФРР урядом розпочнеться реаліза-

ція проектів, першочерговість фінансування яких визначатимуть на місцях.

До слова, цьогогоріч у Державному фонді регіонального розвитку передбачено 3 мільярди гривень на реалізацію інвестиційних проектів та програм регіонального розвитку.

Для оцінки відповідності інвестиційних програм і проектів вимогам законодавства Мінрегіон створив відповідну міжвідомчу комісію, останнє засідання якої відбулося 29 квітня.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про заснування Німецько-Української промислово-торговельної палатиВерховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Угоду між Урядом України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про заснування Німецько-Української промислово-торговельної палати, вчинену 23 жовтня 2015 року в м. Берліні, що набирає чинності в день, в який Уряд України повідомить Уряд Федеративної Республіки Німеччина про виконання всіх внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності зазначеною Угодою, ратифікувати.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
16 березня 2016 року
№ 1027-VIII

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей використання окремих публічних коштів на території Донецької областіВерховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Внести до розділу IX «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 9, ст. 89) такі зміни:

1) пункт 1 доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«із дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей використання окремих публічних коштів на території Донецької області» — для місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та військово-цивільних адміністрацій Донецької області»;

2) доповнити пунктом 3¹ такого змісту:

«3¹. Установити, що з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей використання окремих публічних коштів на території Донецької області» Закон України «Про здійснення державних закупівель» не застосовується до місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та військово-цивільних адміністрацій Донецької області».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
12 квітня 2016 року
№ 1078-VIII

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 20 квітня 2016 р. № 341-р
Київ

Про внесення пропозицій щодо застосування та скасування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)

1. У зв'язку з необхідністю дотримання конституційного права на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань та забезпечення права на професійну діяльність журналіста, заборони цензури та висловлення оціночних суджень схвалити та внести на розгляд Ради національної безпеки і оборони України пропозиції щодо скасування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) стосовно журналістів та інших суб'єктів інформаційних відносин, передбачених додатком 1 до рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 р. «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», згідно з додатком 1 (для службового користування).

2. У зв'язку із систематичним впливом на редакційну політику суб'єктів інформаційної діяльності Російської Федерації, що регулярно поширюють антиукраїнську пропаганду та неправдиву інформацію про події в Україні, схвалити та внести на розгляд Ради національної безпеки і оборони України пропозиції щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до фізичних осіб за переліком згідно з додатком 2 (для службового користування).

3. Органам державної влади, на які буде покладено виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), протягом строку їх дії у разі звернення особи за видачею документа дозвільного характеру, видача якого заборонена як обмежувальний захід (санкція), або волевиявлення особи щодо вчинення правочину, вчинення якого заборонено як обмежувальний захід (санкція), проводити перевірку належності такої особи до числа осіб, на яких поширюються зазначені обмежувальні заходи (санкції).

4. Після набрання чинності рішенням Ради національної безпеки і оборони України щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) Міністерству закордонних справ поінформувати компетентні органи Європейського Союзу, Сполучених Штатів Америки та інших держав з метою розгляду ними питання про запровадження аналогічних обмежувальних заходів (санкцій).

5. Внести питання щодо строку застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) та інформування осіб про їх застосування до них, а також щодо оприлюднення переліку таких осіб на розгляд Ради національної безпеки і оборони України.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

Фото з сайту travelday.com

(Закінчення.)

Початок на стор. 1)

Природа знає краще

Вони краще за інші ліси пом'якшують клімат, очищують воду, утримують вуглець, надлишок якого в атмосфері багато хто з науковців вважає причиною глобального потепління.

Вони наголошують на «ролі пралісів у збереженні раритетного біорізноманіття, їхніх виняткових естетичних й екоосвітніх цінностях». Раритетне — це волохаті кажанчики, що ховаються в дуплах. Це величний здоровезний чорний дятел жовна у червоній кардинальській шапочці, мастак видовбувати у стовбурах прямокутні «вікна». Це сторожка вусата рись, яка стежить за вами з верхівок дерев, оцінюючи, чи впорається з цією дивною двоногою здобичю. Але вирішує, що краще вползати звичних косулю або зайця, а то й просто податися мишкувати. А ось повзе стовбуром мертвого бука красивезний сіро-блакитний, з удівці довгими за тільце вусами, вусач альпійський (ще цього жука називають «розалія»). Розалія — дендрофаг, його личинкам смакує стара мертва деревина.

Перераховувати тутешніх (а є ще масиви смерекові, кедрові, дубові) мешканців можна довго — багато ще росте, бігає, повзає та літає у пралісах з того, що давно вже вигнала людина з лісів експлуатаційних, промислових.

Праліси не можна відтворити. На сьогодні їх залишки збереглися лише у Карпатах, на Балканах і в північній Росії. В Україні, крім перевірених науковцями 48 тисяч га пралісів, ще майже 35 тисяч, ймовірно, є такими, але сказати напевно це можна лише після вердикту вчених мужів.

«Всесвітній фонд природи WWF в Україні підтримує формування критеріїв та підготовку й видання методичного посібника, які дають змогу визначити і виокремити праліси та старорічкові ліси (це такі, де

рубки відбувалися, але не суцільні і доволі давно. — **Авт.**) Інвентаризацію ведемо з 2008 року, врахувавши попередні та нинішні зусилля інших громадських та державних інституцій. Спільно з Міністерством екології та природних ресурсів підготували й подали в UNESCO обґрунтування щодо включення додаткових 6000 га пралісів та старорічкових лісів України у номінацію «Букові праліси Карпат та інших регіонів Європи», — розповідає фахівець з питань лісів **Всесвітнього фонду природи WWF в Україні Роман Волосянчук**. — Але цього недостатньо, слід забезпечити збереження цих унікальних залишків первинної природи на законодавчому рівні».

Лисі гори — наше горе

Представник Українського товариства охорони птахів Ольга Яремченко теж вважає, що темпи знищення залишків пралісів і старорічкових лісів в Українських Карпатах загрозливо високі: залишки

нальних парках та інших об'єктах природно-заповідного фонду України під час різноманітних видів рубок вирубують понад мільйон кубів деревини на площі приблизно 44 тисячі га. Особливих збитків заповідним лісам завдають суцільні рубки. Величезного розмаху вони набули й на заповідних об'єктах Карпат. У деяких тутешніх заказниках за останні десятиріччя сокири оголили 10—20% лісової території».

Отож бачимо, що сучасне українське природоохоронне законодавство не забезпечує надійного захисту пралісів на всіх об'єктах природно-заповідного фонду. Показовий зокрема заказник «Грофа», в якому останнім часом вирубано 10% площі. Заказник створено на землях, які наприкінці 1930-х належали Греко-католицькій церкві. Ця територія з волі митрополита Андрея Шептицького мала увійти до першого українського парку природи. Та завадили спочатку Друга світова, а потім комуністичний режим, який фізично знищив Греко-католицьку церкву.

Багато ще росте, бігає, повзає та літає у пралісах з того, що давно вже вигнала людина з лісів експлуатаційних, промислових.

унікальної природної спадщини може бути остаточно втрачено за 5—6 років. Так, у серпні 2014-го під час обстеження 16 тисяч га унікальних лісів природоохоронці виявили, що лише 12 тисяч га зберегли критерії пралісів, а решта чотири тисячі (тобто третина) зруйновано господарською діяльністю.

Приблизно дві третини вже чітко визначених як праліси територій розташовано в межах природно-заповідних об'єктів, тож їх охороняє закон. Побутує думка, що це ефективно захищає як праліси, так й інші цінні ліси від рубок. Але директор **Київського еколого-культурного центру Володимир Борецько** спростовує цей міф: «Щорічно в заказниках, націо-

но, регламентується не стільки Законом «Про природно-заповідний фонд України» чи Лісовим кодексом, як документами набагато нижчого рівня — відомчими правилами, затвердженими Кабміном. Це Санітарні правила в лісах України, Правила поліпшення якісного складу лісів і Порядок спеціального використання лісових ресурсів. Тому, наприклад, у заказниках, господарських зонах національних парків і регіональних ландшафтних парків дозволено 13 (!) видів рубок та збирання мертвої деревини (прощавай, розаліє!) А в зонах регульованої рекреації та буферних зонах національних парків і біосферних заповідників — 11 видів рубок та прибирання мертвої деревини. І навіть у природних заповідниках, заповідних урочищах і заповідних зонах національних парків, біосферних заповідниках та регіональних ландшафтних парках дозволено розчищення лісу від мертвої деревини і кілька видів рубок.

Аналіз законодавства та практики охорони пралісів показав, що потрібно посилити правовий захист унікальних лісів. Тому громадські організації за участю Мінприроди підготували проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони пралісів згідно з Рамковою конвенцією про охорону та сталий розвиток Карпат. Тринадцять народних депутатів підписали та зареєстрували його у Верховній Раді з номером 4480.

Законопроект ще має пройти горнило Експертного управління парламенту, слухання у профільному комітеті та два читання на сесії. Шлях непростий, але маємо підтримку на всіх рівнях, тож сподіватимемося на краще. Ухвалення цього закону стане важливим кроком України до асоціації з Європейським Союзом і виконанням нею зобов'язань перед світовою спільнотою у збереженні унікальних природних об'єктів.

Лісокористування на об'єктах природно-заповідного фонду, хоч як див-

Невідкладно закрити діру в законі

Лісокористування на об'єктах природно-заповідного фонду, хоч як див-

НЕЗАБУТНЄ

Війна не робить винятків

Напередодні Дня пам'яті та примирення, який ми відзначаємо 8 травня, і Дня перемоги над нацизмом 9 травня ми згадуємо про жінок, крізь життя яких пройшла безжальна війна.

Нобелівський лауреат Світлана Алексієвич, яка нещодавно відвідала Київ, задала, як, працюючи над книжкою «У війні не жіноче обличчя», чи не вперше за кілька десятиліть після закінчення Другої світової зіткнулася з іншим боком правди про неї. Правдою, пов'язаною з долями і переживаннями жінок, яким довелося винести весь тягар страждань і поневірянь страшної трагедії XX століття. Адже війна

не робить винятків щодо статі, правду про жінку на війні за радянських часів або замовчували, або спотворювали. Пропаганда розглядала її лише з позицій уславлення бойового і трудового подвигу, засудження зради, оплакування жертви. Тим часом тисячі жіночих історій війни залишилися поза науковим, мистецьким, громадським інтересом, а роль жіноцтва у війні не вивчена істориками і не переосмислена суспільством.

«На фронті жінки оволоділи всіма військовими спеціальностями: в авіації і на флоті, в піхоті й кавалерії, розвідці, зв'язку, медицині. Навіть виникла мовна проблема, адже

слова танкіст, піхотинець, автоматник та решта їм подібних не мали жіночого роду. Слід згадати, що, крім турботи про старих і малих, на окупованих територіях на жіночі плечі ліг тягар підпільної боротьби. Зазвичай жінки працювали в тилу на військових підприємствах, сільськогосподарських роботах, будівництві проти-танкових ровів, окопів, бліндажів. Тисячами їх примусово вивозили до Німеччини для виснажливих робіт», — розповідає дослідниця Вікторія Яременко.

Нині за допомогою напрацювань Інституту національної пам'яті ми розповідаємо десять жіночих історій воєнного лихо-

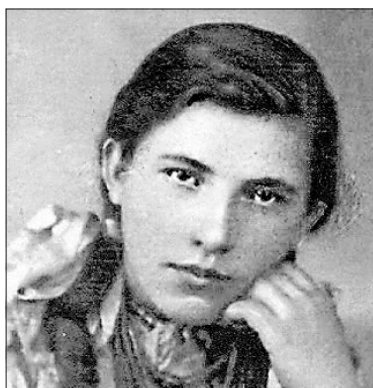

ліття 1939—1945 років. Вони подолали різні випробування, по-різному склалися їхні долі, але усі вони — мати, дружина, медсестра-рятівниця, воїн, підпіль-

ниця, військовополонена, оstarбайтер — опинилися у вирі війни і пронесли гірку правду про неї крізь усе життя. Отже, десять жінок, десять історій.

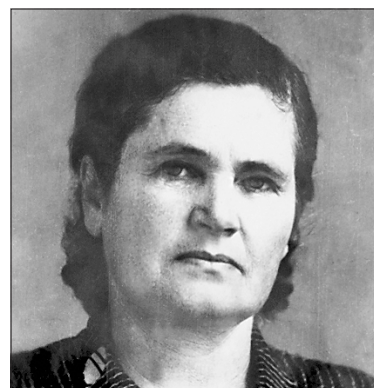
Марія ДОЛІНА (1922—2010). Льотчиця, Герой Радянського Союзу. Її призвали до Червоної армії 1941 року. За чотири роки війни здійснила понад 200 бойових вильотів, втратила лише одну машину, а рейд, коли вона тягнула до цілі на одному двигуні і скинула бомби, увійшов до історії як взірць ведення повітряного бою. Загалом налітала 1700 годин. Останній бойовий виліт випав на 9 травня 1945 року.

Марія БАБІНЧУК (1924—1950/51, псевдонім Калина). Член Організації українських націоналістів, підпільниця. 1941 року Марія вступила до ОУН, у рідному селі організувала молодіжну групу. Працювала у госпіталі Станіслава, допомагала медикаментами повстанцям. Перед приходом Червоної армії пішла у підпілля, брала участь у боях під селами Богрівка і Яблуньки. За шість років підпілля виконала багато завдань, вивчилася на радистку, оволоділа зброєю. Вийшла заміж на провідника ОУН Григорія Вацебу. У серпні 1950 року в них народилася донька Мотря, яку батьки змушені віддати на виховання чужим людям.

Ірина ХОРОШУНОВА (1913—1993). Художниця, журналістка, авторка щоденника про Київ під час нацистської окупації. Вона була господинею конспіративної квартири міської підпільної антинацистської групи під керівництвом Миколи Матеюка. Із жовтня 1941 по вересень 1943-го працювала у центральній бібліотеці, яку відкрили окупанти на базі бібліотеки АН УРСР на бульварі Шевченка. Разом з іншими співробітниками намагалася врятувати книжкові фонди від пограбування та знищення. Із 25 червня 1941-го до квітня 1944-го Ірина вела щоденник, в якому записувала свідчення про життя в окупованому місті як очевидець і учасник подій.

Олександра ШУЛЕЖКО (1903—1994). Вихователька, дружина репресованого 1937 року православного священика. Під час окупації у Черкасах організувала притулок для 70 безпритульних дітей, 25 з яких були євреями, яким пощастило вижити. Приймала до притулку усіх, без винятку, записуючи їх українцями, греками, татарами. Німецька поліція часто навідувала її. Завдяки доброму знанню німецької мови їй вдавалося переконувати її, що підозри стосовно дітей безпідставні. Рятувала вихованців й від вивезення до Німеччини. Після повернення радянської влади засуджена за співпрацю з окупантами. 1966 року їй присвоєно звання «Праведник народів світу».

Олена ТЕЛІГА (1906—1942). Українська поетеса, публіцистка, член ОУН. Між війнами вона перебувала в еміграції, жила у Польщі і Чехословаччині. Після початку німецько-радянської війни 1941 року з Уласом Самчуком перетнула кордон і дісталася Києва. Тут очолила редколегію літературного додатка «Літаври» до газети «Українське слово», де друкували українські патріотичні публікації. Організувала Спілку українських письменників, відкрила пункт харчування для соратників. Не зважала на постанови німецької влади: ігнорувала її вказівки зухвало і принципово. На початку 1942 року гестапо її арештувало разом з чоловіком Михайлом, а згодом їх разом розстріляли у Бабиному Яру.

Євдокія ЗАВАЛІЙ (1924—2010). Єдина жінка — командир взводу морської піхоти, гвардії полковник. Коли почалася німецько-радянська війна, їй виповнилося 17 років. Під час бомбардувань рідного Нового Бугу дівчина перев'язувала поранених. Коли кавалерійський полк відступав з міста, вмовила командира узяти її з собою. Служила санітаркою. Під час переправи через Дніпро зазнала поранення. У шпиталі медики хотіли комісувати дівчину, але та відмовилася. Служила у запасному полку, але попросилася на передову, в десантну бригаду. Якось узяла в полон німецького офіцера, після чого її направили у розвідку, стала командиром відділення. Після смерті комзводу в бою повела взвод в атаку, брала участь у визволенні Севастополя, Балаклави, Керчі. У Будапешті каналізацією доставилася до бункера німців, полонила командування із генералом на чолі. 1947 року Євдокія демобілізувалася, жила у Києві, працювала директором гастроному.

Євгенія КЛЕММ (1898—1952/3). Викладач історії Одеського педінституту, військовополонена. У полон потрапила під час оборони Севастополя. Перебувала у Славутському, Рівненському таборі. Групу жінок перевезли у Зоест, звідки направили на заводи Третього рейху. Євгенія стала ініціатором і організатором протесту. Підготувала лист німецькою мовою про порушення німцями Гаазької конвенції щодо військовополонених. За це жінок доправили у табір Равенсбрюк. Після війни вона повернулася у рідну Одесу, однак не витримала переслідувань радянського режиму і повісилася.

Олена ВІТЕР (1904—1988), відома під іменем ігумені Йосифи. Настоятелька греко-католицького монастиря, член ОУН. Вона пережила масові розстріли в'язнів у тюрмі на Лонцького у Львові. За німецької окупації у сиротинці, яким опікувалася, переховувала єврейських дітей, навчала їх християнських молитов і звичаїв. У жовтні 1945 року заарештована радянськими органами, 1955 року вийшла на волю із забороною селитися у Львові. До смерті жила у місті Скалат на Тернопільщині.

Євдокія ЛИСЕНКО (1889—1963). Мати-героїня, виростила 16 дітей. У Євдокії та Макара Лисенків народилося 11 синів і 5 доньок. Один син помер 1933 року, а чоловік пішов з життя 1936-го. На початок війни вона у 52 роки залишилася із 15 дітьми. Жили бідно, важко працювали, тому діти не мали освіти. На фронт вона відправила 10 синів, і всі десятеро живими повернулися додому. 1946 року жінці присвоєно почесне звання «Мати-героїня», а 1984-го в селі Бровахи на Черкащині їй встановили пам'ятник.

Анастасія ГУЛЕЙ (1925 р.н.) Ув'язнена нацистських таборів Аушвіц та Берген-Бельзен, голова Української організації антифашистського опору, нині мешкає у Києві. Перед війною закінчила 9 класів. Окупантами примусово вивезена на роботу до Німеччини, двічі втікала, за що 1943 року направлена до табору Аушвіц. Нині громадський діяч, написала кілька книжок.

Насамкінець. Перегортаючи сторінки жіночих долі, підсвідомо проводиш паралель з долями жінок у нинішніх трагічних подіях, пов'язаних з російською агресією на сході країни. Одні з них беруть активну участь у протистоянні як військові спеціалісти, медичні працівники, волонтери, а інші в ти-

лу доглядають поранених і ховають загиблих, допомагають батькам, що лишилися без синів, і підтримують дітей-переселенців, життям яких теж пройшла війна. Мужність, відвага, самопожертва і гідність — ці якості притаманні різним поколінням українок.

АКТУАЛЬНО

Клітинна інженерія дає надію на одужання

ШАНС. Столичні лікарі запровадили унікальну технологію і безплатно лікують бійців АТО

Підготовка до чергової операції починається в біотехнологічній лабораторії. Біолог Ольга Губар робить забір клітин

У цій пробірці живе надія

Ольга ПРОКОПЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Війна на сході загартувала не лише нашу армію, а й кожного з нас. Кількість поранених та ступені тяжкості уражень солдатів змусили традиційну медицину дещо поступитися й дати дорогу офіційним, ліцензованим, але не відомим широкому загалу способам порятунку людських долі — найсучаснішим технологіям регенерації тканин. Яскравим прикладом цього стало підписання торік Міністерством оборони меморандуму про співпрацю в межах соціального проекту «Біотех — реабілітація поранених». Як результат — завдяки новітній технології регенерації пошкоджених кісток 50 бійців поставлено, в окремих ситуаціях, буквально на ноги.

Беремо мало, вирощуємо багато

Українські науковці з лікарями навчилися відновлювати дефекти кісток кінцівок (плеча, передпліччя, стегна, гомілки та стопи) внаслідок механічних і вогнепальних поранень шляхом фактично вирощування кісток. Технологія — альтернатива ампутації, протезування, інвалідності або довготривалого виснажливого лікування традиційними методами, — розповів керівник проекту «Біотех — реабілітація поранених» Олексій Шершньов.

Сторінки історії проекту щомісяця наповнюють

ся хепі-ендами життєвих історій бійців. Так, один з перших прооперованих солдатів втратив 5 сантиметрів ключиці і вже готувався до II групи інвалідності, але пройшов курс лікування. Коли відновили кістку, він, порушивши рекомендації лікарів, повернувся в зону бойових дій.

Понад десять років тому в Україні розпочався розвиток клітинної інженерії. Спочатку вирощували шкіру для потерпілих від опіків, зокрема шахтарів. Потім перейшли на вирощування фрагментів кістки. Процес тривалий, однак не затяжний. Лікування з використанням клітинних технологій здійснюють поетапно, — розповів Олексій Шершньов. — Після обстеження пораненого проводять забір клітинного матеріалу: у стерильних умовах операційної спеціаліст медичного центру робить пункцію червоного кісткового мозку, а також бере маленький фрагмент кісткової тканини. Якщо потрібно провести підготовчий етап оперативного лікування, забір роблять під час цієї операції.

Щоб виростити терапевтично значущу дозу власних клітин бійця, потрібно приблизно півтора місяця. Потім на спеціальному носії (матриці) клітини трансплантують у ушкоджену ділянку. Ще через півтора місяця — перший рентгенівський знімок. Від складності травми залежить і час повної реабілітації — приблизно рік. Але це час активного життя. Для порівняння: в апараті Ілізарова людина обмежена в рухах, і про результат

лікар достеменно нічого не може сказати, аж поки його не знімуть.

Час і практика — найкращі судді

Олексій Шершньов розповів, що природа заклала багато механізмів регенерації нашого організму. Невеликі травмовані ділянки він здатний відновлювати самостійно, але якщо розмір ураження великий, тоді в пригоді стають клітинні технології. Часто ліки для організму слугують лише ланцюжком-посередником у стимуляції процесів регенерації. Клітинні технології — це запуск потужної регенерації, так би мовити, без посередників.

— Якщо куля роздробила кістку, лікарям, щоб врятувати кінцівку, доводиться видаляти частину кістки. Завдяки клітинним технологіям вдається відновлювати фрагменти завдовжки до 15 сантиметрів, — пояснює Олексій Шершньов. — Узятими з організму клітинами пацієнта «заселяють» матрицю, якою заміщують видалений фрагмент кістки. Клітини настільки розумні, що відразу починають підлаштовуватися під той тип клітин, який потрібен у певній зоні, поступово

перетворюючись на кісткову тканину.

Важливо, щоб у цей момент навколо було хороше живлення тканин — трофіка.

У 2015 році керівник проекту висловив думку про доцільність внесення змін до законодавства, що стосується надання коштів на реабілітацію бійців АТО. У грудні депутати ВРУ підтримали питання про необхідність фінансування державою заходів із запобігання ампутації кінцівок за допомогою регенеративних технологій. Нині органи виконавчої влади, зокрема Мінсоцполітики, працюють над розробленням порядку надання коштів на регенеративну хірургію. Адже протезування разом з лікуванням та курсом реабілітації в рази дорожче за операцію в Україні. Приблизно 10—15 тисяч доларів — бюджет відновлення пошкодженої ділянки із застосуванням клітинної інженерії. Одна не ампутувана кінцівка — це економія для держави більш як 3 мільйонів гривень на соціальних виплатах. А головне — після таких операцій людина фактично прощається з інвалідністю.

Від редакції. Резерв клітин зберігається в клініці, де проводять операцію. Лікарі запевняють, що проблеми, пов'язані з можливим відторгненням транспланта, неможливі через те, що використовують власні клітини пацієнта. Але якщо раптом щось і трапиться, за потреби ситуацію можна виправити. Очевидно, наука за крок до того, щоб фантастику зробити реальністю. Науковці сподіваються, що не за горами час, коли без проблем можна буде виростити навіть цілий орган.

ПРЯМА МОВА

«Зорик» знову прозвучить в ефірі

Святослав-Андрій ГРУШЕВСЬКИЙ:

— Зазнав поранення в Іловайську через невдалий штурм приміщення, в якому забарикадувалися сепаратисти. Одна куля легенько пройшла по нозі. А друга пробилла легеньку, потрощила плечовий суглоб. Лікування почалося в Дніпропетровську, ніби все йшло на поліпшення. Поїхав на батьківщину в Запорізьку область, а вже там почалося щось не те. Кинувся по порятунок у столицю. Спочатку в Інститут ортопедії і травматології, далі — в Центр спортивної медицини, госпіталь прикордонників. Була консультація лікаря з Австрії. Те, що пропонували, — приміром, пересадку малої гомілкової кістки на місце суглоба (артродез), дало б хіба що видимість наявності руки з дуже обмеженою можливістю руху. Пропонували поїхати в Британію у військовий шпиталь, щоб там зробити артродез, тільки за більші гроші. Не захотів. Пошкодував волонтерських коштів.

Подумав, що цю операцію мені зроблять в Україні не гірше. Німці пропонували ендопротез за 80 тисяч євро. Шукав інших варіантів, поки не потрапив у проект. Лікар у шпиталі якось між іншим розповів про такий.

Нещодавно мені зробили операцію. Вставили матрицю, з'єднали пластину з кісткою. Впродовж півроку формуватиметься рідна кісткова тканина, далі запрацюють м'язи, і насамкінець — нерви. У мене позаду понад десяток операцій. Надія на цю — останню. Тримай кулаки, щоб усе вдалося, бо планів маю дуже багато: від подолати зло на сході до народити дітей і розповісти їм про те, що було на війні, як треба захищати своє.

Від позитиву й рана швидше гоїться

Олексій БОНДАРЕНКО:

— Несила було слухати, що відбувається на сході. Пішов добровольцем захищати свою землю від московських загартників. Місяць пробув у зоні бойових дій. Потрапив під мінометний обстріл. Двоє моїх товаришів там загинули, у двох тяжкі поранення. Що сталося, зараз зрозуміти складно. Були в ангарі. Пострілом перебило перекриття. Міна, очевидно, була з уповільнювачем. Хлопець, що був поруч, загинув миттю. Я хоч і добряче постраждав, однак вижив. Мені пощастило. Лікарі склали. Проблемною залишилася ліва нога. Гомілку потрощило, м'язи відірвало. У Дніпропетровську лікарі взялися проекспериментувати. Вирізали м'яз зі спини і закрили ним м'які тканини на нозі, яких не було. Поранення внаслідок вибуху має свої особливості: до рани приклеюються продукти згорання, пилюга, бруд. Виходить запалення на запаленні. Старання лікарів тривали чотири місяці. Змінювалися лікарі й лікарні.

Волонтери наполягли на участі у проекті. Справді, втрачати вже не було чого. Діагноз скрізь звучав як вирок — ампутація. Нога розпухла до неймовірних розмірів, температура не спадала.

Торік улітку мені пропонували взяти участь у проекті. Побоявся, дотягнув до осені. Після операції, коли побачив прогрес, поліпшився настрій, а від того й рана стала загоюватися.

Його головний девіз: «Не зашкодь»

Володимир ОКСИМЕЦЬ,
ортопед-травматолог,
доктор медичних наук:

— Найскладніше для хірурга — не операція, а очікування часу, коли можна зробити перший знімок і побачити результат. У жодного з прооперованих за цією методикою не було негативного результату. Все вдавалося. Оперуємо бійців з надією на те, що вони одужають і не втратять рук-ніг.

Маючи чималий досвід хірурга, жодного разу не поступився правилу, якого навчили у військовій медичній академії: «Віршити завжди встигнеш». Тому з кожним пацієнтом працюємо на збереження ушкодженої кінцівки. З першими, а це були переважно шахтарі, підтримували зв'язок до початку бойових дій на Донбасі. Якось чоловік з другою групою інвалідності (не зростався перелом) після нашої операції прийшов похвалитися результатом — МСЕК скасувала інвалідність. Ушкодження ніби й не було.

СОЦІУМ

Його позивний — «Квіточка»

РЕАЛІЇ. За голову сержанта Ігоря Кучеренка сепаратисти обіцяли винагороду, а бойові побратими поважали його за мужність

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

Рідні Білашки зустріли демобілізованого Ігоря Кучеренка п'янкими весняними пахощами, радісними голосами односельців, які вітали з поверненням із війни. Хоч не був тут лише 14 місяців, а все ніби нове. Рідне, знайоме, а все-таки нове. Та він і сам, на певний час відірваний від свого звичного життя, від сільської роботи, відчував у собі переми́ни: те, що колись хвилювало, не давало спокою, ніби відійшло кудись на задній план. Головне — діти, дружина, мама, друзі, бойові побратими, річечка Білашка, яка привітно поблискує у вранішньому тумані...

Війни без втрат не буває

Він іде до болю знайомим з дитинства селом, ручкається з давніми приятелями, обіймається з друзями, яких у нього щонайменше пів-Білашок, натомість у душі ніби якась пустка, немов бракує чогось головного. Тільки дзвінки мобільного повертають його на якісь миті туди, де лишилися вони — однополчани, без яких тепер важко звикати до сільських буднів. Вони не забувають його, розпитують про теперішнє життя, дають поради...

Про побратимів із передової у Ігоря Кучеренка спогади найкращі. Весняними вечорами, коли над селом опускається тиша, він часто згадує пережиті.

Буває, що й уюлос. Дружина сідає біля нього, діти притуляють до татка свої теплі голови й слухають, не перебиваючи. Тільки хіба можна передати словами все пережиті там! Скільки разом вистраждано, скільки втрачено бойових побратимів, скільки всього передумано!

Молодого заступника командира взводу Ігоря Кучеренка поважали і молоді воїни, і ті, кому за 50. За його вимогливість та гостре слово ніхто не ображався. Армія є армія. Дисципліна, кожна врахована дрібниця у тяжких боях відчували сторицею. Не одному зберегли життя. Йому часто телефонують і тепер. Не лише з 93-ї окремої гвардійської механізованої бригади, а й із добровольчих батальйонів. Тобто ті, з ким пліч-о-пліч воював.

Ігор намагався бути для бойових товаришів дбайливим командиром, робив усе, аби зберегти їхнє життя. Але на війні без втрат не буває. Часто згадує про поранену 25-річну медсестру Ірину Іванову із позивним «Люттик». Дівчина підірвалася на міні поблизу Донецька під час виконання бойового завдання. Їй відірвало обидві ноги, осколок пройшов скрізь око. Однак бажання жити перемогло.

Ігор також має кілька поранень. Однак вони ніде у документах не зафіксовані, бо зазнав він їх, як сформулювали командири, «через порушення техніки безпеки». Яке? Був без бронжилета. Однак

там не завжди мали час думати про власну безпеку. Та він зрештою ні про що не шкодує.

...До тальнівського військомату Ігор прийшов добровільно. Каже, хотів помститися за товариша по уманському агротехнічному коледжу — добровольця 34-го батальйону кіровоградської територіальної оборони, молодшого сержанта Олександра Чалапчія з Ульяновки, який втратив на війні обидві ноги.

Попросився в Добровольчий український корпус «Правого сектора». Але у військоматі направили до іншого підрозділу. Військову підготовку проходив у навчальному центрі «Десна». Звідти у складі гвардійської механізованої бригади його й направили на Донбас. Спочатку його підрозділ кинули під Горлівку на підсилення 25-ї бригади. Потім передислокували в авдіївську промзону. Звідти — у Водяне, Опітне, до шахти Бутівка. Дослужував на Пісках, на «Мурашнику». Біля донецького аеропорту бійці батальйону «Карпатська січ» облаштували позицію «Мурашник». Так її назвали тому, що працювали військові кожену вільну хвилину витрачали на зведення нових укриттів, бліндажів і вогневих позицій.

Ось так у бойових буднях і промайнув рік і два місяці. 11 місяців воював на нульовій лінії розмежування, тобто на самій передовій. Увесь час його підтримували рідні, учи-

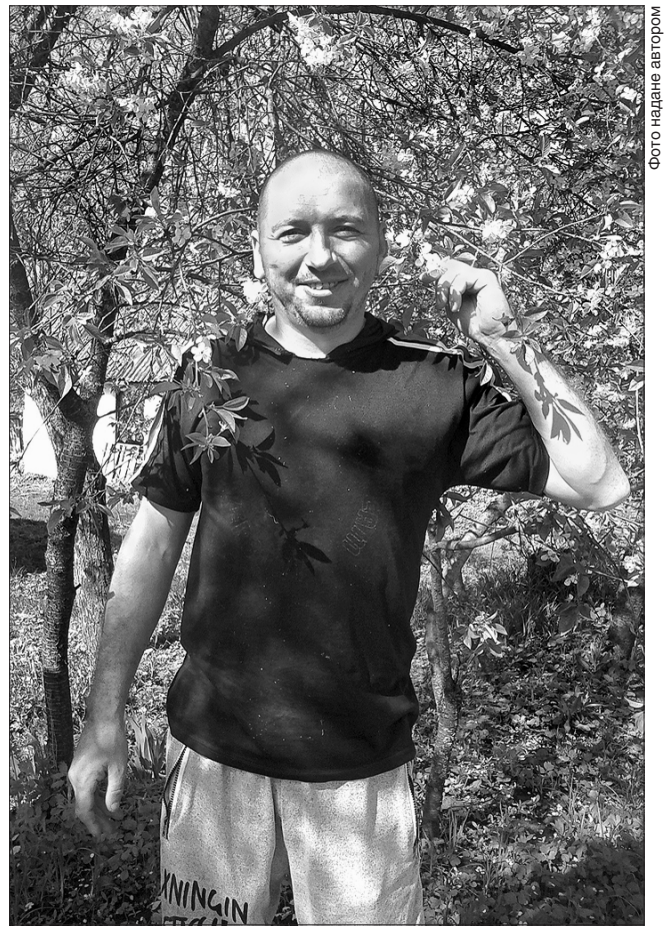
телі та учні Білашківської школи і тальнівська волонтер Тетяна Моряк.

Як у цивільному житті, тільки гостріше

Спогади про армію в нього неоднозначні. На уявні ваги часом лягають болючі роздуми про витоки безприкладного героїзму його товаришів і негідних учинків окремих військових. В армії — все як у цивільному житті, тільки значно гостріше. І суспільні болячки та виразки — також. Траплялося всяке. На «сепарських» сайтах раптом з'являлися відомості про бойових товаришів. А за його голову там ще й винагороду пропонували. Звідки просочувалася інформація?

А як вийшло з «посмертною нагородою»? Пам'ятний нагрудний знак «93-тя Окрема Гвардійська механізована бригада» йому присвоєно посмертно. Він і досі не може збагнути, як так сталося і хто видав фіктивні відомості про його смерть. У цьому ще слід розібратися. Недбалості в армії не повинно бути. Хоч на війні трапляється й не таке. Однак він не засмучений: каже, значить, довго житиме.

Боець згадує, що далеко не всі армійські командири уважні до підлеглих. Один із них так і не запам'ятав прізвища сержанта. Плутав його з позивним «Квіточка». Так і в документах записав: «Видати сержанту Квіточці...» У батальйо-

Весняні пахощі Білашок не зрівняти ні з чим

ні жартували: «Та чого ти, «Квіточка», засумував? Адже квіточка — це символ життя».

Ось так і відслужив на війні сержант Кучеренко. Спробував усього. Пережив і «посмертну» нагороду, і уявний полон. Не раз матері Ігоря телефонували невідомі аферисти. Мовляв, ваш син у полоні, платіть гроші. Мама однак на цю провокацію жодного разу не піддалася. Хоч і розривалося серце, але набирала номер його телефону. Виявлялося, що ніякого полону немає, а син перебуває в бойовому підрозділі.

...Іде вчорашній воїн рідним селом. Не може на-

милуватися його мирною красою. Назустріч зі школи вибігає дівтора.

«Назва Білашки, — згадує Ігор слова своєї вчительки, — у перекладі з давньоруської мови означає «сухе місце серед боліт». Існує також кілька легенд про походження назви села, яка, можливо, пішла від прізвиська козака Білаша. Або, ймовірно, його назвали так завдяки покладам у цій місцевості білої глини...»

Він дихає рідними Білашками і не надихається. Але якщо вдруге покликають на захист Вітчизни, каже, що знову візьме до рук зброю. «Квіточка» — завжди у строю.

Маленька Настя хоче додому

ПОГОРІЛЬЦІ. Мешканцям зруйнованого будинку в Лисичанську призначили компенсацію

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

Шестирічну Настуню влітку 2014 року батьки вивезли від війни подалі. Тож сім'я Варфоломеевих не бачила, як одразу дві міни потрапили в рідну багатопверхівку. Зателефонувала бабуся й повідомила, що квартира, де щойно завершили ремонт, повністю вигоріла. «Як у майці та шортах поїхали, так в них і залишилися. Тобто голі й босі, — бідкається Юлія Варфоломеева, мама Настуні. — Все згоріло. Тепер живемо на орендованій квартирі неподалік. У дитсадок ходимо повз наш будинок. Я намагаюся не дивитися у той бік, бо плачу. А донечка постійно запитує: «Мамо, коли у нас буде свій дім?»

Дев'ятиповерхівка в Лисичанську — єдиний у зоні АТО будинок, який зруйновано під час бойових дій та визнано таким, що не підлягає ремонту. 24 липня 2014 року житло втратили мешканці 108 квартир.

«Під час артилерійського першого снаряд потрапив на шостий поверх, другий — трохи нижче. Задимілося, загорілося. Вітер. Спека 35—40 градусів. Вогонь поширювався дуже швидко, — згадує мешканець будинку Анатолій Нагорний. — Пожежники приїхали десь о четвертій вечора, щойно закінчився обстріл. Та за 20 хвилин увесь запас води витратили. І потім понад добу жодної пожежної машини тут не було».

Навряд чи коли-небудь Анатолій Аліфірович забуде, як ця біда прийшла в дім. Його тесть, 85-річний Георгій Семенович, ветеран Другої світової війни, навідріз відмовлявся покинути квартиру. Добре, що рятувальники допомогли. Дід знавіснів: хапався за стільці, кричав, що краще померти в своєму ліжку. Врятували. Щоправда, вже наступної зими його поховали — серце не витримало горя. Всіх погорільців очікували нелегікі випробування. За непо-

вні два роки померли вже дев'ять мешканців того будинку.

«Першу зиму дві сім'ї оселилися в гаражах. Дві на дахах, в холодних непристосованих будинках. Дрова шукали, топили. Чотири родини мешкають у гуртожитку медучилища. А ще дві — й досі в будинку, хоча тут відрізали і газ, і воду. Але людям нікуди йти!» — каже Анатолій Нагорний.

Живе в аварійному домі пенсіонерка Ніна Кутухова. «Орендувати квартиру не можу — пенсія 1,3 тисячі гривень. Ніякого особливого статусу нам не давали, тож не було доплат, аби за щось жити, — розповідає Ніна Вікторівна. — Так і бідую. Воду набираю в підвалі сусіднього будинку. Спасибі, ЖЕК вивів спеціально трубу на вулицю. Обід готую теж у сусідньому будинку — у подруги. А купитися ходжу в сауну нафтопереробного заводу. Я там до пенсії працювала, тож пускають — жаліють».

А ось у високих кабінетах рідного виконкому погорільцям не зраділи. За словами Анатолія Нагорного, вже на другий день сусіди створили ініціативну групу, і до вересня 2014 року, як годиться, пройшли по всіх інстанціях.

«Потім почали звертатися вище — до керівника обласної військово-цивільної адміністрації, бо в міськвиконкомі нас взагалі бачити не хотіли. Мовляв, то ваші проблеми, — згадує Анатолій Аліфірович. — А нам треба було шукати, де і як зимувати».

Врешті виконком запропонував 15 квартир під тимчасове заселення. Люди кажуть, що то були покинуті помешкання. Батареї зрізані, підлоги зірвані. Немає грубки, раковини, унітаза. Та діватися було нікуди. У кого хоч щось залишалося із заощаджень (хоч би той самий унітаз купити!) — заселилися. Виконком видав тимчасові ордери, на рік.

Більшість мешканців того будинку знайшли собі притулок самі, і тепер ко-

лишні сусіди живуть у селищах Боровське та Мало-ризанцеве, Лоскутовка та Біла Гора, у Северодонецьку та Києві.

«Але ж наш будинок — єдиний такий на визволеній території, де одразу 108 квартир постраждало. Куди тільки ми не зверталися: і до Президента, і до Верховної Ради, і в посольства різних країн. Нам постійно давали ухильні відповіді, — каже від імені ініціативної групи Анатолій Нагорний. — І тільки

нині завдяки керівництву обласної військово-цивільної адміністрації гроші на компенсацію за наш зруйнований дім надійшли в Лисичанськ!»

В середині квітня стало відомо, що гроші вже на рахунках міської скарбниці. За словами Анатолія Нагорного, якщо компенсації недовзі видадуть, то можна буде придбати квартири неподалік від зруйнованого будинку. Хоча люди побоюються, що попереду знову бюрократична тяганина.

ПРЯМА МОВА

Сергій ШІЛІН,
Лисичанський міський голова:

— З обласного бюджету в межах цільової субвенції надійшли 29,8 мільйона для виплати компенсації мешканцям постраждалого будинку. Зараз спеціальна робоча група визначає перші сім'ї, які без проблем отримають ці гроші на банківські рахунки та картки. Ті родини, де є якісь питання, наприклад щодо спадку, відпрацьовуватимемо поступово. Кожна служба виконкому максимально сприятиме людям.

ЕКРАН

«Сивий, рідковолосий, незворушно мудрий і красиво пом'ятий»

ОСОБИСТІСТЬ. Видатному кіномитцеві Юрієві Ілленку 9 травня виповнилося б 80

Георгій-Григорій ПИЛИПЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Єлюди, на яких земля тримається; менше таких, які її обертають. Юрій Ілленко був серед тих і тих своїм. Журналістика подарувала мені зустрічі з видатним українцем. Він до останнього створював масштабні повідомлення у провокаційній формі, які не залишали байдужими співвітчизників із комплексом меншвартості.

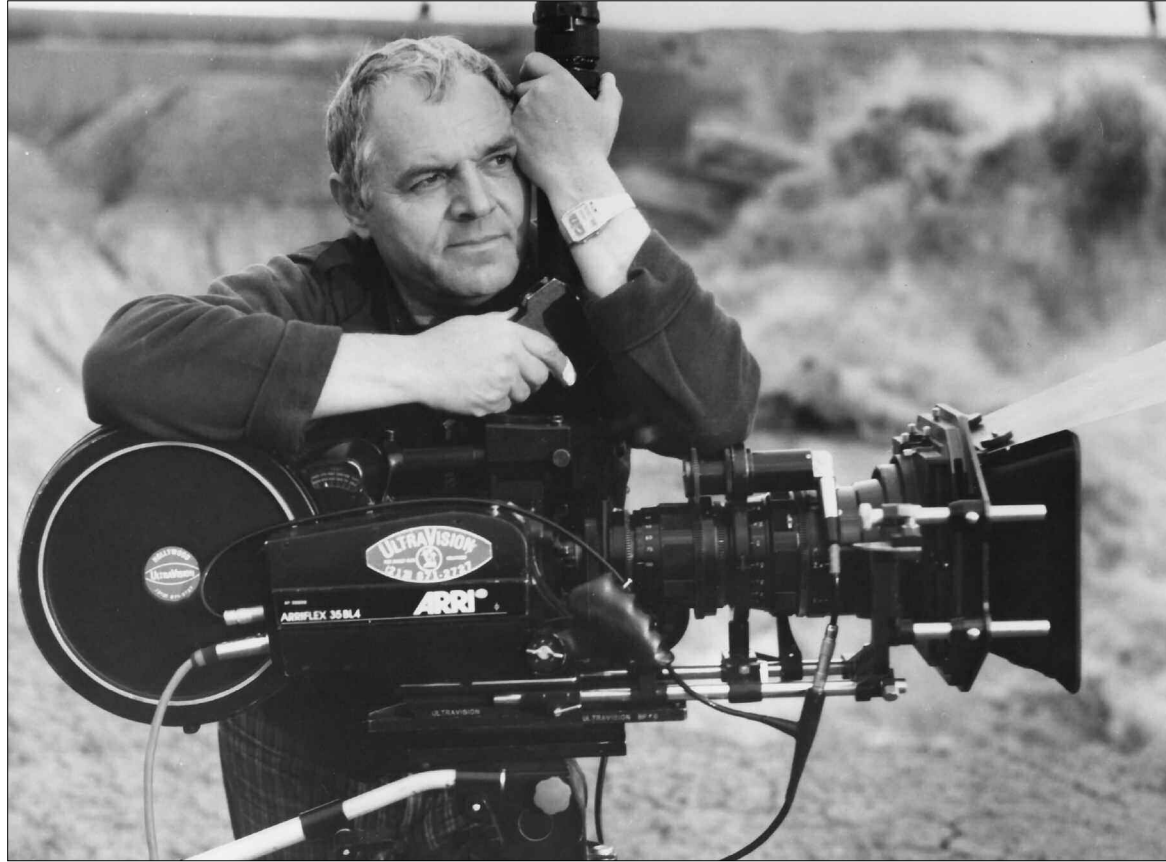
«Я у другій половині ХХ століття примудрився опинитися в усіх епіцентрах української культури», — якось зазначив Юрій Герасимович. Досить скромно. Адже як академік Європейської кіноакадемії, куди обирають завдяки світовому визнанню, він щорічно рекомендував номінантів премії «Фелікс», а вона визначає тренди у глобальній естетичності.

У паспорті пана Юрія було вказано, що він народився 18 червня 1936 року в Дніпропетровську. А насправді? «Я народився о шостій ранку 9 травня, коли в Черкасах лунали заводські гудки. Мій мудрий дід сказав: «Робоча людина народилася». Зазначу, що мудрість для Юрія Герасимовича — це «розум, підтверджений моральністю».

Він виріс деміургом: творив світи як оператор, режисер, письменник, архітектор. А ще майстрував унікальні годинники, малював на лусці риб біблійні ліки. Він був переможцем: виростив двох синів, написав портрет епохи і побудував унікальний дім на кручі біля Дніпра у Прохорівці. Там він і спочив 16 червня 2010-го. Перед тим як відійти, він кризь біль телефонував важливим для нього людям, з якими розсварився, і просив пробачення, що був... яким? Моя колега обурювалася: «Ілленко не вмів поводитися пристойно!» — «А хіба мистецтво створюють у межах пристойності?» — іронізувала його перша дружина Лариса Кадочникова. Хіба політкоректний митець висловить правду про світ і нас, які ми, позаочі?

Народний артист, лауреат премії імені Шевченка і Довженка, професор, він так відрекомендувався на 241-й сторінці своєї книжки «Парадигма кіно»: «Сивий, рідковолосий, незворушно мудрий і красиво пом'ятий». Там і зізнався: «Свою теорію кіно я знайшов у Біблії. Книга Буття — теорія всього креативного. Світ був створений світлом. Так створюємо і фільм».

Ще старшокурсником Юрій отримав медаль на кінофестивалі в Карлових Варах за операторську роботу в стрічці «Летіть, голуби». Він згадував ті роки: «Я належу до «чистих» шестидесятників, формувалася у виручому коридорі ВДК, був одним із лідерів... Я до нестями занурився в кіно, не розумів, що я найкрасивіший парубок у ВДК... Я бився через дівчат. Стан білки для мене — рідна стихія. Моє дитинство пройшло на Суковому болоті в бандитському районі Москви. Мене, хохла, після переїзду з Черкас били за звук «г». Коли мені це набридло, я в свою полотняну торбу, пошиту мамою, поклав замість книжок цеглу. І один побив свій 5-Б. Коли прийшли скаржитися на «цього Мазепу», мама відповіла, що вона

Юрій Ілленко зняв чотири фільми як оператор, 13 — як режисер (шість — ще й як оператор), написав 22 сценарії та кілька лібрето для балетів

два роки чекала, коли я дам здачі. Останній раз я бився 60-річним із двома хлопцями біля Будинку кіно після відрозливної наради. Я працював тоді міністром кіно. На мене нависли всі гріхи українського кінематографа».

Усі троє братів Ілленків закінчили елітарний ВДК. Епізод із життя виразно характеризує середнього брата. «У 1971 році я стою на березі Адріатики перед поромом. У кишені лежить контракт у Голлівуд на сім років. І думаю: добре, я їду до слави, в розкішне життя. А куди поїдуть мої два брати з кіностудії Довженка? І я вчиняю дурню — відмовляюся їхати. Зараз повернувся б мільйонером, купив би кіностудію», — іронізував Юрій Герасимович.

У 1991 році його запросили до кіношколи Лос-Анджелеса. Та він через матеріальну скруту відмовився. А може, це була «відмаз-

бунтним духом, масштабом діянь і замахом на соціальний вплив. Ілленко прагнув творити нову країну і як політик. «Коли я вивчав матеріали, знайшов у хроніці, що Ілленкам у XVIII столітті було жалувано герб: на червоному тлі із золотим кільцем у центрі — срібна стріла, зверху наполомнені із трьома страусиними пір'їнами».

Він вважав «Молитву...» підсумком свого життя. Стрічка постанала як буяння українського модерного бароко, схожа на безоглядний сюрреалістичний твір геніального дебютанта, який дозволив собі повний волюнтаризм у творчості. Але Мазепа — історична постать. А хіба Ричард III у Шекспіра відповідає історичним свідченням? Де там... Та кіно, на відміну від театру, — це й виробництво з багатьма цехами. На те, щоб змонтувати фільм так, як хо-

шого розпису з Юрою він надіслав листівку з новим 1977 роком, писав, що в цьому році здійсниться наша мрія. Через тиждень я дізналася, що вагітна. Андрій обіцяв, що буде два сини. Але я не прагнула народжувати вдруге. Через 10 років завагітніла. Хотіла дівчинку, але виявилося, буде хлопчик. Ми обіцяли назвати другого сина на честь Тарковського, який помер напередодні».

У кіновподобаннях він вважав себе всеїдним: «Для мене головне талант. Буває, студент таке витьворить, що ахнеш... Я люблю «Солярис» Тарковського, «Вісім з половиною» Фелліні до запаморочення, його «Дорогу», «Фанні та Александр» Бергмана, Антоніні. Люблю Осипу до дрижаків у колінах — його «Камінний хрест».

А як же Сергій Параджанов? «Після ролі у фільмі «Вулиця Ньютона, дім №1» у мене було шість запрошень на головні ролі. Але мене вразила повість Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків». Я приїхав на провінційну кіностудію, яка продукувала на екран холуйські «шедеври» соцреалізму, щоб знімати «Тіні...» з цим вірменином Параджановим. Але він був людиною з такою харизмою! Думаю, він любив мене. З ним були періоди міцних сварок. Він відстороняв мене від зйомок за новаторський зображальний ряд. Після перегляду в Каннах «Тіні забутих предків» отримали запрошення на 50 кінофестивалів. Ми планували із Сергієм знімати оглушливий фільм «Слово про Ігорів похід». Написали сценарій. У мене на відео записано, як Параджанов, уже хворий, співає цей сценарій. Неймовірний талант, який притягував таланти. Геній».

Радянська система на їхню нову світоглядну естетику відповіла заборонами. «Три рази в житті я міг вчинити самогубство. Після заборони «Криниці для спраглих» у 1965-му я стояв на межі. Треба було розігріти себе алкоголем до

певного стану... Побоявся чи Господь відвів? Я сказав: тобі 28 років, тобі Господь дав талант, здоров'я. Забудь усе, що відбулося зі знищенням фільму. І я себе сам заговорив. Виявляється, я сильний психотерапевт! Також заговорив себе після заборони «Вечора напередодні Івана Купали», особливо після «Білого птаха з чорною ознакою»... Але виник побічний ефект: я забув своїх коханих, імена друзів, з ким пив... Одного разу забув своє ім'я».

Юрій Герасимович умів так заговорити, що я забував про диктофон. Та він дбав про себе в історії й не оминав, як казав, моїх безпардонних запитань. Зокрема про вступ до компартії після «Білого птаха...» Він пояснював: «Директор кіностудії Василь Васильович Цвіркунов сказав, що мої справи хринові — нагорі вирішено мене посадити. Що робити? Емігрувати неможливо. Накльовувався фільм з Югославією, але мене не випустили б — я не член партії. І Цвіркунов запропонував мені рекомендацію в партію, щоб сплутати всі карти».

Якось на дачі, в яку він майстерно вписав стару мазанку, за «авторським» салатом з усього солодкого, що нападало в саду за ніч, він підсумував: «У молодості мало думаєш про смерть, хоч роздуми про смерть найплідніші для життя. Який найбільший злочин скоїв Голлівуд? Знецінив смерть. Виходить Шварценеггер і вбиває наліво і направо. Єдина ціна життя — це смерть. Роздуми про смерть приводять до роздумів про Бога. А думки про знакову систему вищої сили в мені від самого дитинства».

Тоді він працював над автобіографічним романом-хараманом «Доповідна апостолові Петру», який називав «Автопортрет альтер его (себе іншого)».

«У романі я дійшов висновку, що життя не лінійне. Все тут і зараз, в цей момент, коли включається низка асоціацій... Я поставив собі надзавдання: продовжити мить, побачити її в динаміці. У мене була знакова розмова з Андрієм Тарковським в Сорренто про те, що життя складається не з нормативних актів, а з начебто незначних дрібниць... Берлінський показ мого фільму про Мазепу не вартий фантастичного щастя від споглядання світла на обличчі дорогої людини, — і через довгу паузу продовжив: — Бог зобов'язав апостола Петра з'ясувати, кого в рай, кого в... На рая у мене шансів жодних, і мене це не дуже турбує. Я настільки при звичався до умов країни, що мене не лякає пекло. Але Петро судитиме не за фактами мого життя, а за ступенем моєї нещадної правди щодо особистого життя... Завдяки цій книжці я зрозумів, що більшу частину жив як інтуїт. Це мене й зробило людиною такого рангу. Я давно виявив, що читаю знаки, які мають значення в гармонії світу. Це дано нам від народження, а пропадає такий дар, коли ми навчаємось у школі логіки, раціоналізму. Єдине, завдяки чому можуть домовитися людина з людиною, — любов, інтуїція, віра, де немає рацію».

Через роки я вдячний Юрієві Герасимовичу, що він є в моєму житті зі своїми роздумами і діяннями.

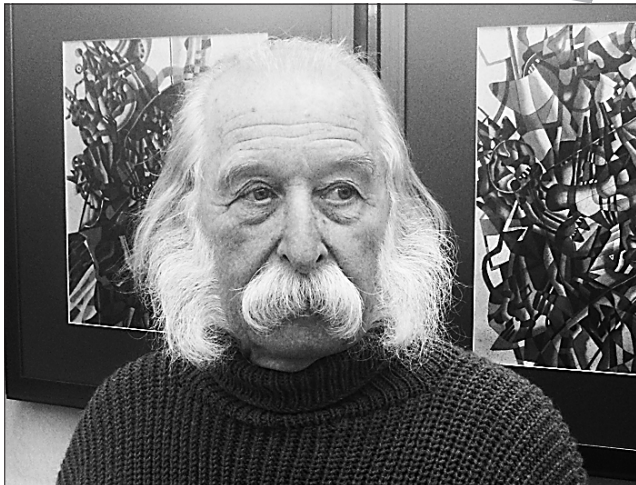
ЛЮДИ І ЧАС

80-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ІВАНА МАРЧУКА

Гірка відвертість митця

МОРАЛЬНІСТЬ. Один із найвідоміших українських художників, якого експерти вписали до престижної «со-тні геніїв сучасності», обмовився, що не вважає українців працелюбними. Мовляв, нью-йоркське метро від 9-ї до 16-ї години напівпорожнє, бо більшість людей на роботі. Натомість у Києві весь день у громадському транспорті не проштовхатися.

Гірко це визнавати, однак митець має рацію. Та на відміну від заможних країн, де робота гарантує достойний рівень життя, про Україну цього не скажеш. Саме в цьому головна причина феномена, який так вражає незвичне око.

Порожні місця у сесійній залі та розкішні автомобілі нардепів з одного боку та злиденність існування електорату, що важко працює, з іншого — два полюси явища, що так вразило мудрого Івана Марчука

Фото з Вікіпедії

125 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИХАЙЛА БУЛГАКОВА

«Українофоб» із чесним серцем

ПОГЛЯД. Так само, як мало хто із глядачів кінокомедії «Іван Васильович змінює професію» звертає увагу, що її знято за мотивами п'єси Михайла Булгакова, біографи «видатного російського письменника» зазвичай не акцентують на тому, що із 49 років його життя майже 30 минули в Києві, який митець шанобливо називав просто Містом. Тут він народився, навчався, написав перші фейлетони до популярних тоді серед гімназистів рукописних журналів, здобув фах лікаря, одружився, а потім неодноразово приїздив із Москви на малу батьківщину, що була для Майстра «найкращим місцем у світі».

«Ах, які зорі на Україні!» — ностальгічно згадував Булгаков. Навіть зображений у романі «Майстер і Маргарита» прадавній Єршалаїм (Єрусалим), на переконання першої дружини письменника Тетяни Лапи, він змалював за образом Кам'янця-Подільського, де в роки Першої світової війни служив лікарем у шпиталі Червоного Хреста.

Приїзд митця на відпочинок до тоді провінційного Житомира в липні 1937 року, коли саме розкручувався маховик великого терору, цілком вірогідно, врятував життя письменника та його Маргарити, яка до одруження із Майстром мала близькі стосунки із згодом репресованим маршалом Тухачевським. До речі, напролюд красномовний факт, що дружина начальника штабу Московського військового округу Олена Шиловська, яка стала прообразом головної героїні роману, проміняла життя із заможним і впливовим чоловіком-генералом на союз із її новим обранцем-літератором саме у трагічному для нього 1929 році, коли п'єси драматурга опинилися під забороною.

Порятунком став нині широковідомий лист Булгакова до Сталіна, телефонний дзвінок від якого пролунав у квартирі письменника 18 квітня 1930 року — наступного дня після багатолюдного похорону Володимира Маяковського, доведеного до самогубства компартійними чинушами. Найімовірніше, вусатий вождь, який тоді ще не став одноосібним правителем держави, вирішив, що повторення аналогічної трагедії йому не на користь. Утім, на відміну від написаних до того «Білої гвардії» й «Собачого серця», новий підцензурний період творчості письменника перетворився на час виживання, а про-

низливий роман «Майстер і Маргарита» народився без жодної надії на публікацію.

Нині не бракує звинувачень Булгакова в українофобстві, оливи у полум'я яких підлила лжебулгаковська багатосерійна екранізація «Білої гвардії». Насправді цю антиукраїнську пропагандистську агітку, зняту в Росії ще до початку агресії проти нашої країни, поєднує із першоджерелом лише сюжетна лінія, в чому неважко пересвідчитися, перечитавши твір.

Особливу увагу варто звернути не стільки на детально передані автором настрої білих офіцерів, щиро переконаних, що росіяни в Україні «тероризують» «гнусним язиком, которого и на свете не существует», скільки на авторські ремарки після цих шовіністичних скетчів та власне ставлення письменника до «верных сынов своей подсолнечной (чи то від Сонця, чи то соняшників. — Авт.), жаркой Украины... ненавидящих Москву, кака бы она ни была — большевистская ли, царская или еще какая».

Як уточнює Булгаков, ідеться не про окремих фанатиків, а десятки тисяч патріотів, яких очолили «народные учителя, фельдшеры, украинские семинаристы, волею судеб ставшие прапорщиками, штабс-капитаны с украинскими фамилиями... все говорят на украинском языке, все любят Украину».

Зрозуміло, що вихований у дусі великодержавного шовінізму етнічний росіянин Булгаков не був прихильником національно-визвольних змагань чужого для нього народу. Однак можливо, навіть у супереч власній волі він став сумлінним художньо чутливим і талановитим літописцем своєї епохи. Особливо важливо, що йдеться про чесні свідчення за великим рахунком вороже налаштованого очевидця, який зокрема захоплено описав парад на Софійській площі Києва українських військ — «ситих, обутих, одягнених у кожухи».

Натомість кардинально іншими постають на сторінках «Білої гвардії» одноплемінники письменника — «журналисты, московские и петербургские, продажные, алчные, трусливые», «члены Государственной думы, б... со звонкими фамилиями» та більшовицькі провокатори, методи «роботи» яких мимоволі змушують згадати про «російських активістів» під час уже путінської спецоперації із просування «Новоросії» в Україні.

«Майже сім років живу в Москві, а все одно тягне на батьківщину... Немає красивішого міста на світі, ніж Київ», — вустами героя одного із творів освідчувався у любові до Мста Булгаков

90-РІЧЧЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ РЕЖИМУ САНАЦІЇ У ПОЛЬЩІ

Ліки від корупції

ПРАВДА. У лютому 1925 року загін польських регулярних військ атакував радянську прикордонну заставу поблизу містечка Ямполь. Керівництво СРСР навіть підготувало ноту протесту з цього приводу, коли несподівано з'ясувалося, що нападниками були переодягнені у чужинську форму більшовицькі бойовики, яких масово переправляв на територію сусідньої держави Закордонот (від українсько-російської назви «Закордонний отдел») для дестабілізації ситуації на західноукраїнських землях, що належали Польщі.

Нині не прийнято згадувати, що в 1920-х вогонь між-національного протистояння на Волині й Галичині між переважно українським місцевим населенням та польськими властями розгорався за активної участі радянських спецслужб. Напролюд промовистий факт, що ідеологами інспірації цього стали уродженці Саратовщини

етнічний німець Емануїл Квіринг та Османської імперії етнічний болгарин Християн Раківський, які волею Леніна поперемінно були очільниками УСРР.

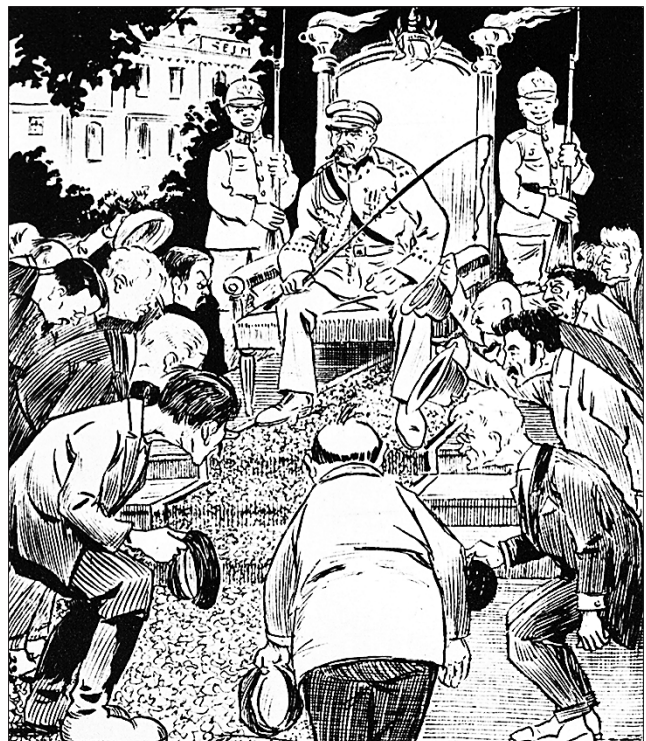
Через тодішній радянсько-польський кордон масово йшли гроші, зброя і вже згадувані загони «партизанів», навчених й екіпірованих на секретних базах Закордоноту. Більшовицькі емісари свідомо відмовлялися від комуністичної риторики на користь суто української націоналістичної, тимчасом як перевдягнені в польську військову форму чекісти тероризували місцеве населення. Результатом стала дестабілізація ситуації у Західній Україні, що призвело до анулювання вже обіцяних прав самоврядування Львівському, Тернопільському і Станіславському воєводствам та дозволу на користування в адміністративних органах нарівні з державною польською ще й українською мовою.

Не меншим головним боєм, ніж криваве міжнаціональне протистояння на «східних кресах», стала масова корупція у структурах влади відродженої Польщі. Не уник цієї біди навіть Сейм, який, за образним висловом Юзефа Пілсудського, перетворився на кубло «політичних повій і злодіїв».

Відійшовши ще в 1922 році від активного політичного життя, фактичний національний лідер поляків через чотирі роки змушений був констатувати: «Із Сейму на країну розливалася хвиля бруду і моральної гнилизни. Депутати, трактуючи своє обрання не як обов'язок сумлінно і самовіддано працювати на благо держави, а як плацдарм для розвитку своєї партії або, ще гірше, для збирання капіталу і особистої кар'єри, створили справжню кліку, яка, немов огидний павук, охоплювала своїм павутинням усю країну. Наростала хвиля корупції, натовпи аферистів і спекулянтів опанували державний апарат і його установи».

Саме це спонукало Пілсудського 12 травня 1926 року втрутитися у ситуацію й запровадити так званий режим санації (оздоровлення) країни, який радянські історики трактували як державний переворот та запровадження особистої диктатури «лідера білополяків». Насправді на відміну від кривавої більшовицької революції, яку аж до 1927 року в СРСР офіційно іменували «жовтневим переворотом», збройне протистояння у Польщі обмежалося триденними боями у Варшаві, під час яких загинуло 250 військових і 164 цивільних.

Такою була ціна порятунку молодій країні від тотальної безвідповідальності й корупції, що дало змогу Польщі лише за 20 років відродженої державності залишити помітний слід у світовій історії. Натомість в Україні навіть напередодні 25-річного ювілею виправдовують численні помилки і прорахунки проблемами становлення, яке занадто затяглося і загрожує перерости у хронічну інфантильність.

«Диктатура» Пілсудського була спрямована насамперед проти корупціонерів, а не проти свободи преси, яка друкувала в'їдливі карикатури навіть на лідера країни, прозваного поляками «начальником держави»

75-РІЧЧЯ СКАНДАЛЬНОГО ПРИЛЬОТУ ДО МОСКВИ НІМЦІВ

Мор серед переможців

ПАМ'ЯТЬ. На відміну від американця Руста, легкомоторний літак якого нахабно приземлився просто на Красній площі у Москві 28 травня 1987 року, аналогічний переліт тримоторного військово-транспортного (!) «Юнкерса-52» залишився таємницею для громадян СРСР. Секретний наказ наркома оборони від 10. 06. 1941 р. №0035 «Про факт безперешкодного пропуску через кордон літака Ю-52» впродовж десятиріч старанно замовчували, бо він доценту руйнував міф про «всебічне зміцнення оборо-

ноздатності країни перед війною».

Нині стверджують, що Сталін зробив негайні висновки із несанкціонованого перельоту гітлерівського «Ю-52» через півкраїни та його приземлення 15 травня 1941 року в Центральному аеропорту Москви. Мовляв, за це поплалися життями начальники ПВО і ВПС Герої Радянського Союзу Григорій Штерн і Яків Смушкевич. Однак воліють не згадувати, що обох тихцем розстріляли в яру під тиловою Самарою 28 жовтня 1941-го, коли кожен бойовий льотчик

і тим більше досвідчений командир був на вагу золота.

За такою логікою можна оголосити справедливим вивезений 11 травня 1946 року вирок у справі авіаторів, коли репресували наркома авіапромисловості Шахуріна, командувача ВПС Новікова та десятки керівників, рангом нижчих. Насправді Сталін нещадно розправлявся з тими, хто міг засвідчити його прорахунки чи претендувати на роль переможців у війні, яку буцімто виграли виключно завдяки геніальності вусатого вождя.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

ФОТОФАКТ

Фото Володимира ЗАІКИ

ІЗ ЗАКЛИКОМ ДО МИРУ. Напередодні Дня пам'яті та примирення і Дня перемоги над нацизмом школярі та студенти на схилах Дніпра на території Національного музею історії України у Другій світовій війні утворили живий символ Української держави — тризуб.

Це був своєрідний заклик до миру юних українців, які виявилися не байдужими до нинішніх трагічних подій, пов'язаних з російською агресією на сході країни та окупацією Криму.

Із 2014 року Україна відзначає ці дні в європейському дусі пам'яті й примирення, згадуючи всіх борців із нацизмом. Ідеться про відмову від святкування на користь ушанування, а також про зміщення акценту з історії бойових дій на історії окремих людей, на долях яких позначилася війна.

Згідно із законом України про заборону використання символів комуністичного тоталітарного режиму, в урочистостях не можна використовувати прапор Перемоги, який насправді є штурмовим прапором 150-ї ордена Кутузова II ступеня Ідрицької стрілецької дивізії.

Цілком логічне відтворення тризуба як утвердження миролюбності України.

Пам'ять про перемогу єднає нащадків

НА ЧАСІ. На Луганщині військові впорядкували 12 монументів воїнам-визволителям

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

Військовослужбовці Збройних сил України, що захищають регіон у межах антитерористичної операції, добровільно взяли участь у різних патріотичних заходах: виступлять перед дітьми на уроках мужності у школах, організують роботу польових кухонь для людей похилого віку і відвідують із подарунками ветеранські сім'ї.

Два пам'ятники, що прославляють героїзм воїнів часів німецько-радянської війни 1941—1945 років, солдати повністю відновили за власний рахунок за сприяння волонтерів. У цій роботі їм допомагали й місцеві жителі.

За інформацією прес-офіцера об'єднаного центру цивільно-військового

співробітництва ОТУ «Луганськ», у прифронтових селищах військові візьмуть участь у різних патріотичних заходах: виступлять перед дітьми на уроках мужності у школах, організують роботу польових кухонь для людей похилого віку і відвідують із подарунками ветеранські сім'ї.

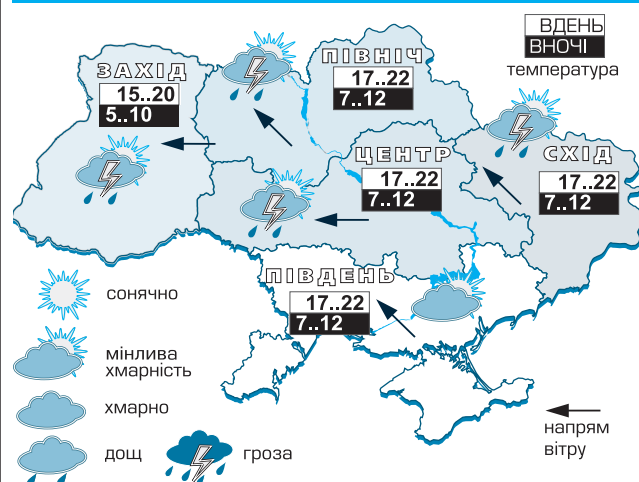

Військовослужбовці завершують передсвяткове прибирання

Фото надане прес-офіцером ОТУ «Луганськ»

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 8 ТРАВНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+7 +12	+17 +22	Черкаська	+7 +12	+17 +22
Житомирська	+5 +10	+17 +22	Кіровоградська	+7 +12	+17 +22
Чернігівська	+7 +12	+17 +22	Полтавська	+7 +12	+17 +22
Сумська	+7 +12	+17 +22	Дніпропетровська	+7 +12	+17 +22
Закарпатська	+5 +10	+17 +22	Одеська	+7 +12	+17 +22
Рівненська	+6 +11	+16 +21	Миколаївська	+7 +12	+17 +22
Львівська	+3 +8	+14 +19	Херсонська	+7 +12	+17 +22
Івано-Франківська	+3 +8	+15 +20	Запорізька	+7 +12	+17 +22
Волинська	+6 +11	+15 +20	Харківська	+7 +12	+17 +22
Хмельницька	+7 +12	+17 +22	Донецька	+7 +12	+17 +22
Чернівецька	+3 +8	+15 +20	Луганська	+7 +12	+17 +22
Тернопільська	+4 +9	+16 +21	Крим	+7 +12	+17 +22
Вінницька	+7 +12	+17 +22	Київ	+10 +12	+18 +20

Укргідрометцентр

У Вінниці презентували сайт психологічної підтримки

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

ПРОЕКТ. Завдяки співпраці волонтерів і фахівців у Вінниці запровадили сайт, спрямований на психологічну допомогу учасникам АТО та їхнім сім'ям, вимушеним переселенцям, людям, які стали жертвами насильства, і тим, хто має ознаки посттравматичного стресового розладу. Тепер вони мають змогу самостійно обрати спеціаліста та вид допомоги, яка їм необхідна. Сайт створено в межах проекту «Вінницький регіональний центр подолання наслідків посттравматичного стресового розладу». Ініціатором проекту став волонтер Корпусу миру з США в Україні Дейвін Карл, який реалізовував його спільно з громадською організацією «Джерело надії».

Сайт допомагатиме вінничанам отримати консультації психологів, долучитися до груп підтримки й активності, взяти участь у тематичних тренінгах, пройти арт-терапію та групові консультації, тренінги для фахівців тощо. Психологічну допомогу надаватимуть працівники міського центру соціальних служб. Консультації безплатні, отримати їх може кожен.

Саме консультування та проведення груп підтримки відбувається у спеціальному кабінеті, інтер'єр якого розробили американські партнери. «Проект — результат співпраці влади і громади. Центр соціальних служб надає послуги таким категоріям, як учасники АТО, ВПО та інші особи, що опинилися у складних життєвих обставинах. А громадські організації мають багато можливостей і цікаві проекти. Спільними зусиллями можемо досягти добрих результатів», — зазначив директор Вінницького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Богдана Данчак.

Консультування та проведення груп підтримки відбувається у спеціальному кабінеті, інтер'єр якого розробили американські партнери.

Наступний номер «Урядового кур'єра» вийде 11 травня 2016 року